

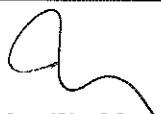

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 814/2016.

Előterjesztés a kárpátaljai magyar közösség megsegítésére irányuló felhívásról

Előterjesztés készítéséért felelős: Hirschmanné Marosi Anna

Előterjesztés véleményezése:

<p>NÉV: Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna Aljegyző</p>	<p>VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS: <i>Az előterjesztés megfűz a jogszabályi előírásokkal. (amennyiben a megoldás megfelel a felhívás elvárásainak). Potos</i></p>
<p>NÉV:</p>	<p>VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:</p>
<p>NÉV:</p>	<p>VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:</p>
<p>NÉV:</p>	<p>VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:</p>
<p>NÉV:</p>	<p>VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:</p>
<p>NÉV:</p>	<p>VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:</p>
<p>Előterjesztést ellenőrizte: Ellenőrzés időpontja: 2016. április 28.</p>	<p>Előterjesztést jóváhagyta: </p>

MÁTÉSZALKA VÁROS
Önkormányzat
Polgármesterétől
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358 Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Ikt. szám: 814/2016.

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testülethez -

a kárpátaljai magyar közösség megsegítésére irányuló felhívásról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága 2015. április 21.-én felhívással fordult valamennyi önkormányzat polgármesteréhez a kárpátaljai magyar közösségekben kialakult gazdasági vészhelyzet miatt. A külhoni magyarság iránti felelősségvállalás tudatában segélyprogram indult a magyar családok megsegítése érdekében.

Potápi Árpád nemzetpolitikáért felelős államtitkár kérésére sok magyarországi önkormányzat csatlakozott a kezdeményezéshez.

A felhívó levelet 1. számmal mellékelem előterjesztésemhez.

A kárpátaljai, tiszaháti magyarlakta települések gazdasági helyzete az ukrajnai konfliktus miatt rendkívül súlyossá vált, amint az a Tiszapéterfalvai Önkormányzat bemutatkozó leveléből is kiviláglik. Csodálatos természeti környezetben, hagyományait, magyarságukat őrizve élnek itt családok, sok esetben az alapvető szükségleteket is – élelem, tisztálkodó szerek, ruházati cikkek – nélkülözve. Munkavállalási lehetőség, megélhetés hiányában külföldi munkavállalásra, a szülőföld elhagyására kényszerülnek. Különösen nagy méretet öltött az értelmiség elvándorlása. Támogatásuk lehetőséget teremtene számukra a megmaradásra, a helyben maradásra.

Tiszapéterfalva bemutatkozása az előterjesztés 2. számú melléklete.

Mátészalka Város Önkormányzata az államháztartáson kívüli forrás átvételéről és átadásáról szóló 18/2015. (VI. 12.) önkormányzati rendeletében célul tűzte ki olyan határon túli magyar civil szervezetek támogatását, amelyek oktatási, szociális, karitatív

tevékenységet végeznek. 2016. évi költségvetési rendeletünkben 1 000 000 Ft előirányzatot különítettünk el a kárpátaljai magyarság megsegítésére.

A fentiek alapján javaslom, hogy Mátészalka Város Önkormányzata is csatlakozzon a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának a kárpátaljai magyar települések segítésére irányuló felhívásához és hagyjon jóvá 1 000 000 Ft támogatást a Kárpátaljai Magyar Oktatásért Alapítványnak a tiszapéterfalvai önkormányzat és az ott élő magyar közösség gondjainak enyhítésére.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, az előterjesztés megtárgyalására és a határozat-tervezet szerinti döntéshozatalra.

Mátészalka, 2016. április 28.

Hanusi Péter
polgármester-h

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

Ikt. szám: NÁT/1571 / 2015.

VALAMENNYI TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERÉNEK

SZÉKHELYÉN

Tárgy: felhívás a kárpátaljai magyar települések megsegítésére

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

Kárpátalján (Ukrajnában) a magyar közösségekben gazdasági vészhelyzet alakult ki. A pénzügyi válság rendkívül súlyos helyzete miatt kétszáz ezer magyar ember komoly megélhetési gondokkal küzd. Magyar családok ezrei kényszerűen foglalkoznak az otthonaik elhagyásának gondolatával. Kárpátalja magyarsága meg szeretne maradni szülőföldjén, meg szeretné tartani otthonát, túl kíván jutni a háború sújtotta ország gazdasági válságán.

Felelősek vagyunk magyar testvéreinkért, felelősek vagyunk a rászoruló embertársainkért! A társadalmi szolidaritás és a külhoni magyarság iránti felelősségvállalás tudatában a Nemzetpolitikai Államtitkarság nagyra értékeli azt a kezdeményezést, mely szerint magyarországi önkormányzatok kárpátaljai települések részére nyújtanak támogatást a kárpátaljai magyar közösség megsegítése érdekében.

Jelen levelemben szeretném kérni Önt, hogy csatlakozzon ehhez a nemes kezdeményezéshez! Ezáltal is szeretnénk a bajba jutott, jelenleg nagyon nehéz helyzetbe került kárpátaljai magyar honfitársainkat segíteni. A segélyprogram sikeres megvalósítása szempontjából kiemelten fontos, hogy az adományok eljussanak Kárpátalja legrászorultabb településeire is. A kárpátaljai magyar szervezetek kérését tolmácsolva szeretném kérni a kezdeményezésben részt vevő önkormányzatoktól, hogy a segítségnyújtás összehangolt módon, szervezeten történjen. Ezen szempontokat figyelembe véve tisztelettel kérem Önt, hogy vegye fel a kapcsolatot a Nemzetpolitikai Államtitkarság Kárpátalja Osztályával az alábbi elérhetőségeken (tel: +3617955877, +3617954686, e-mail: karpatalja@me.gov.hu), ahol részletes tájékoztatást nyújtanak azzal kapcsolatban, hogy melyik kárpátaljai települést lehet támogatásban részesíteni.

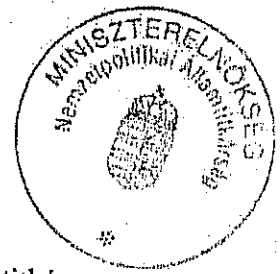
További munkájához ezúton is jó egészséget és sok sikert kívánok!

Budapest, 2015. április „21”.

Üdvözlettel:

Potápi Árpád János

Potápi Árpád János
nemzetpolitikáért felelős államtitkár

Tiszapéterfalva bemutatkozója

Általánosságban

Péterfalva társközségeivel Tiszabökönyvel és Forgolánnyal a Nagyszőlősi járás egyik legnagyobb összefüggő, több mint 5500 lakost számláló közigazgatási egysége. A Tisza folyó partján elterülve, Kárpátalja csodálatos természeti látványossága, kulturális értékmegőrzője. Földrajzi elhelyezkedéséből – határközelségéből – adódóan könnyen megközelíthető a nemzetközi útvonalon Magyarország felől, ami megkönnyíti a kapcsolattartást az anyaországi településekkel. Alföldi térségnek számít; a határban szántóföldek, mezők húzódnak. Halban és vadban gazdag vidék.

Értékeink

Műemlék, építészeti kuriózum, képtár és falumúzeum várja az idelátogatókat, nem beszélve az egyéb történelmi nevezetességekről. A Péterfalvai Képtár, a Tiszaháti Tájmuzeum, a Vidám Park, és stadion áll a közösség, ill. a turisták rendelkezésére. Péterfalva törekszik az innovációra, tudja, hogy a régió páratlan előnyökkel rendelkezik, melyek kiaknázásával az 5 történelmi falu – Tiszabököny, Farkasfalva, Péterfalva, Tivadar, Forgolány – felvirágoztatható. Farkasfalva és Tivadar már csak az emlékezetben él tovább, a múlt század második felében beolvadtak Tiszabököny, illetve Péterfalva településekbe. A gyökerekhez ragaszkodás jellemző a helyi emberekre, de az elkerülhetetlen változások napjainkban megmozgatták a fiatalokat és időseket is, elindítva egy migrációs folyamatot.

Sajátosság

Friss levegő és barátságos emberek köszöntik a Tiszahátra érkező vendégeket, akiket az itteni népszokások, megőrzött hagyományok – a tapasztalatok szerint – hamar rabul ejtenek. Az egészségre és közérzetre pozitívan ható klíma mellett a tiszaháti falvak sajátossága még a munka szeretete. A rendezett udvarokat szorgoskodó emberek lakják, akiknek fontos szülőföldjük sorsa. Szívósságuk és türelmük közismert; nem ijednek meg a nehézségektől, hanem alkalmazkodva megpróbálják a legjobbat kihozni az adott helyzetből. Az utóbbi idők sorozatos problémái gondot jelentenek nemcsak a megélhetés, de a családok meg- és egyben maradása szempontjából is.

Aktualitás

Az elmúlt 1 év folyamán látványosan romlott az életszínvonal a tiszaháti falvakban, Ukrajna romló gazdasági helyzete jelentősen befolyásolja az itt élő polgárok boldogulását szülőföldjükön. A felnőttek 60-70%-a közép- és nyugat-európai országok valamelyikében vállal munkát, huzamosan ott tartózkodik 3-4 hónapig, hogy el tudja tartani a családját. Péterfalván és környékén jellemzően a nők és a gyermekek maradnak, akik szétszakított családban kénytelenek élni, és viselni ennek – gyakran maradandó – következményeit. Az emberpróbáló időszak dacára tapasztalható némi optimizmus, amire a mezőgazdaság tavaszi élénkülése is utal. A kényszer mellett a remény pislákoló lángja élteti a lakosokat, szem előtt tartva a családjuk érdekeit.

Oktatás-kultúra

Péterfalva 6 oktatási- és 3 kulturális intézménnyel rendelkezik. 2 községi könyvtár, sportpályák és 1 vidámpark áll a helyiek rendelkezésére. A Határőr Kolhoz örökségéből maradt építmények máig fontos szerepet töltenek be a községek életében. A Turul madaras emlékmű Tiszabökény határában jelképe a múltnak és a jelennek egyaránt, utalva II. Rákóczi Ferenc szabadságharcára, illetve a magyar ősi szimbólumra.

Egyházak

Az öt faluban összesen 10 templom látogatható rendszeresen. Református, görög katolikus és ortodox felekezetűek élnek a térségben, illetve csekély számban római katolikus vallásúak. A történelmi egyházak iránti elköteleződés jellemző az ünnepek következetes megtartása. Hívó emberekként részt vesznek egyházi alkalmakon, melyek egy naptári évben több programot is kínálnak. Családi napokon, ifjúsági rendezvényeken való helytállás mellett diakóniai feladatokat is ellátnak a református felekezet tagjai; idősek és betegek látogatásával tesznek eleget Istentől rájuk ruházott kötelességeiknek. A görög katolikus egyház éves sportrendezvényei hagyományosak, ahogy látványosságnak számít a „keresztes” vallásúak pászkaszentelése is húsvét alkalmával.

Fejlesztések hiánya

A tiszaháti falvak adottságai és eszmei öröksége hozzájárulhatna a térség műveltségi szintjének emeléséhez, ám a jelenlegi – elsősorban gazdasági- körülmények akadályozzák mind a fiatalok, mind az idősebbek szellemi kibontakozását. Az infrastruktúra és finanszírozottság hiánya súlyosan fenyegeti a hagyományörzésben szerepet játszó Tiszaháti Tájélmúzeum és a Péterfalvai Képtár létét. Nemcsak a fejlesztésekről van szó, hanem kimondottan a hétköznapi működtetésről, ami egyúttal érinti az óvodákat és az iskolákat is. Az utóbbiak esetében élelmezési gondok merültek fel, tekintve az ukrainai drasztikus áremelkedéseket, ami a gyermekek egészséges fejlődésére van kihatással.

Sport

Péterfalva önkormányzatának felügyelete alatt működik a péterfalvai sportkomplexum, méreteiből adódódnak a fenntartási, finanszírozási nehézségek. Futball, birkózás, atlétika és egyéb szaksportágak tevékenységét lehetetleníti el a rendszeres karbantartás hiánya. Folyamatos anyagi források híján fejlesztésekről nem is beszélhetünk. A hely kitűnően alkalmas rendezvények megtartására, a kihasználtsága jelenleg minimális.

Dotációk

A Péterfalvai Polgármesteri Hivatal lehetőségeihez mérten mindent megtesz a lakosokért, de az állami szabályozottság és anyagi okok folytán csekélyek a lehetőségek a támogatásra. Jelen gazdasági helyzetben életmentő segítséget jelentene az alapvető szükségletek – élelem, tisztálkodó szerek, ruházati cikkek - biztosítása azon családok számára, akik már egyáltalán nem tudják fedezni kiadásukat. A gazdálkodók számára sokat jelentenének bizonyos mezőgazdasági termékek – permetszerek, műtrágyák, magvak, eszközök – megvásárlása, így

szegényebb családok számára is jövedelmezővé válna a földművelés. A kisebb gazdaságok saját részre megtermelnék a szükséges zöldségeket, gyümölcsöket, ezáltal a téli időszakra is megoldódna számukra az élelmezés. Az állattartás területén hasonló elgondolással lehetne segíteni a gazdálkodókon, akiket terményhez juttatva jószágtartásra ösztönözhet az önzetlen adomány.

Megmaradás a tét

A horribilis rezsiköltségek csak tetőzik a problémákat, melyek napról napra csak tornyosulnak, elvéve a reményt a boldogulásra. Péterfalva, Tiszabökény és Forgolány lakossága hiába próbál a felszínen maradni és megoldani gondjait, stabil jövedelem híján nehezen megy. A munkanélküliség eddig is gondot jelentett, napjainkra pedig egyenesen csodaszámban megy, ha valakinek fix munkahelye és keresete van. Más kérdés, hogy a havi jövedelmek nem érik el átlagosan a 2000 hrvnyát, átszámítva kb. 20 ezer forintot. Egyesek távmunka lehetőségek keresésével próbálkoznak, mások pedig kérdéssé teszik a helyben maradásukat, és ismerősök révén kutatják, hová érdemes menni dolgozni külföldre.

A szülőföldhöz ragaszkodást a kivándorlás hulláma váltja fel; sokan nyelvtudás és szakképesítés nélkül, van, hogy családjukkal együtt mennek egy biztosabb megélhetési forrás után. Péterfalva önkormányzata megérti az elkeseredettséget, de látja ennek súlyosabb következményeit, mely a kárpátaljai magyarság megmaradását kérdőjelezi meg. Iskolák, kultúrházak, sportlétesítmény, vidámpark mellett kisebb magánvállalkozások színesítik a térséget; ez utóbbiak közül is egyre többen adják fel a szélmalomharcot. A gazdasági válság az ország háborús helyzetében tovább mélyül, és szemlátomást nincs alternatíva a kilábalásra. Az árak magasak, az áruk minősége pedig gyakran kritikán aluli.

Az emberek nagy része életmódváltásra kényszerül; akinek eddig rossz volt, ezután még rosszabb anyagi körülményekkel kell szembenéznie. A középosztályhoz tartozók pedig nem vállalják a lecsúszást, hanem állással együtt országot is váltanak. Az értelmiség fennmaradása elérte kritikus szintet a tiszaháti falvakban, aminek társadalmi következményei beláthatatlanok. Nemcsak a szociális-, de a kulturális oldalról nézve is veszélyes helyzet alakult ki, melyre orvosságot csak a jóérezésű emberek összefogásával lehet találni. Kétségkívül komplex megoldásra van szükség, ami figyelembe veszi mind a közösség, mind az egyén igényeit.

Melléklet a 814/2016. sz. előterjesztéshez

HATÁROZAT-TERVEZET

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2016. (V.) Kt. számú

HATÁROZATA

a kárpátaljai magyar közösség megsegítésére irányuló felhívásról

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete

1. A Kárpátaljai Magyar Oktatásért Alapítvány részére 1 000 000 Ft, azaz egymillió forint támogatást biztosít, melynek forrása a 2016. évi költségvetésben elkülönített előirányzat.
2. Az Alapítvány a támogatást a tiszapéterfalvai önkormányzat és az ott élő magyar közösség megsegítésére használhatja fel.
3. Felhatalmazza Hanusi Péter polgármestert a támogatási szerződés aláírására.

Felelős: Hanusi Péter, polgármester

Határidő: 2016. július 31.

Mátészalka, 2016. május

Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző